

Haige toitmine ja abistamine söömisel

Inge Paju

Söömine ja söötmine

Toitumine ja toitmine

- Igapäevaelutoiming
- Sõltuvus / sõltumatus
- Toit kui tingimus elutegevuseks

Toiduvalik

- Toidu nauditavus/ söömisnauding
- Söömine ruttamata
- Söömine kui sotsiaalne tegevus
- Toidu mitmekülgsus ja värvikus
- Toidu sobivus ja piisavus

Toitumiskultuur

- Söömiskeskond
- Erinevad toitumisharjumused
- Usk ja toitumine
- Maitse eelistused

Söömine ja söögiisu

- Nälg, isu
- Motivatsioon, temperament, mälu
- Kompetentsus süüa
- Hooldaja kompetentsus, suhe hooldatavaga

- Toidu väljanägemine, lõhn, maitse, puutetunne

- Positiivne õhkkond või stressisituatsioonis söömine

Söömisprobleemid

- Primaarne alatoitus (puudulik toidusedel; söögikogus liiga väike)
- Sekundaarne alatoitus (haiguste mõju, imendumishäire, toitainete omastamise raskused, ravimite mõju)

Söömisel on suurem tähtsus kui ainult lihtne toidu manustamine

- Seos kiindumuse ja armastusega, imik saab söömise ajal armastust ja lähedust
- Lapsele tähendab toit turvalisust
- Sööme-joome seltskonnas koos nendega, keda armastame: last lauast ära saata võrdub armastuse keelamisega
- Koos söömine näitab kokkukuuluvust
- Söögist keeldumine on põlguse avaldus

- Söömine on levinuim iseenda armastuse aseaine

- Toitu antakse autasuks: kommi, torti

Toitumise juhendamine

- Refleksioon toitumisharjumustest, söömiskäitumisest ja nende tähendusest
- Võimalike muutuste sisseviimine
- Toitumispäevik

Söötmine

- Hubane keskkond
- Piisav ajavaru
- Paindlikkus ja vastavus haige vajadustele
- Ergutused ja üllatused

Söötmine voodis

- Mugav asend
- Käte desinfitseerimine
- Riiete kaitsmine salvrätiga
- Söögi väljanägemine ja patsiendi eelistused
- Abistaja on patsiendiga samal tasandil, silmsideme säilitamine
- Patsiendile räägitakse, mida talle süüa antakse

Söötmine voodis

- Varutakse piisavalt aega
- Söögi vahele võib pakkuda jooki, et haigel oleks kergem neelata
- Paku magustoitu

Voodilaud

Hooldajast tingitud probleemid

- Toidu valimine, teatud toitudest keeldumine võib põhjustada viha ja frustatsioonitundeid, saamatusetundeid
  - Võidakse hakata vägisi toitma
  - Pahandatakse söömise pärast
  - Tekib ebaloomulik toitmissuhe jne

Haige toitmine

- Toidu kvaliteet ja serveerimine
- Rahulolu toiduga
- Kannatamatus toitmisel suurendab abituse ja mittetäisväärtuslikkuse tunded
- Vead toitmisel võtavad ära viimase elurõõmu!